

Club de lectura

Josep M. de Sagarra.

Vida privada

Gener del 2013

Coordinadora: Ester Sirvent

L'autor

Josep Maria de Sagarra i Castellarnau neix a Barcelona el 5 de març de 1894 provinent d'una família de la petita aristocràcia barcelonina. Durant la infantesa de Josep Maria de Sagarra té una forta importància la casa senyorial del carrer de Mercaders, amb una gran biblioteca i la finca de Santa Coloma de Gramenet on entra en contacte per primer cop amb la natura. Comença el batxillerat a l'institut de Reus i l'acaba als jesuïtes del carrer Casp de Barcelona, on es dona a conèixer com a poeta. Ja en aquesta època és un gran lector de clàssics, amb la qual cosa adquireix un sòlida formació cultural.

L'any 1910 ingressa a la Facultat de Dret i forma part de la penya literària de l'Ateneu Barcelonès. L'any 1913 guanya l'Englantina d'Or als Jocs Florals de Barcelona i el 1916 ingressa a l'Institut Diplomàtic y Consular de Madrid però poc abans d'acabar els estudis els deixa per dedicar-se de ple a la literatura. A Madrid, intima amb personatges destacats del moment i coneix les millors tertúlies literàries i el seu nom comença a sonar. José Ortega i Gasset, conscient que la carrera diplomàtica no satisfà gens Sagarra, li proposa la corresponsalia a Berlín. L'autor accepta l'ofertament i, d'aquesta manera, entre els anys 1919 i 1921 recorre Txecoslovàquia, Polònia, Alemanya o Holanda, entre d'altres països. En tornar, Josep Pla el convida a la Costa Brava i li descobreix la bellesa d'aquells paratges, cosa que inspira el nou volum de poemes *Cançons de rem i de vela*.

De 1920 a 1936, Sagarra recull a les seves obres les aspiracions nacionals de la societat catalana. Ell no dubta mai a tenir molta cura del llenguatge. A la dècada dels

30 rep nombrosos premis amb obres de tots els gèneres i destaca sobretot en producció teatral "de consum". En aquesta època també escriu cançons; tradueix obres de Goldoni, Molière i Pirandello i conrea el periodisme. L'esclat de la guerra civil espanyola, marca un abans i un després en la seva vida i en la seva obra. Gràcies al cònsol italià ajuda a fugir la seva germana. Els seus versos satírics contra la FAI el posen en perill. S'instal·la al Port de la Selva i arriba a la frontera francesa custodiat per homes armats i en un cotxe de la Generalitat. Així, entre 1936 i 1940, resideix a l'estranger.

L'any 1936 es casa amb Mercè Devesa i emprenen un viatge de noces des de Marsella fins a Tahití i la Polinèsia que dura fins el 1938. Fruit d'aquesta experiència són les obres *L'Equador i els tròpics* (1946) i *La ruta blava* (1942); la versió original catalana, pòstuma, es publica el 1964. L'any 1938 s'estableix a París on neix el seu fill Joan. Quan esclata la guerra mundial, es trasllada successivament a Saint-Sulpice-la-Pointe, Prada i Banyuls de la Marenda, on es dedica a la traducció de la *Divina Comèdia*.

El 1940, de retorn a Catalunya, s'incorpora a la vida literària clandestina. És membre, l'any 1942, de la secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i enllesteix la versió de l'obra de Dant.

A partir de 1945, comença les negociacions per reprendre el teatre en català i la reposició de *L'Hostal de la Glòria* és un èxit. A partir d'aquí, escriu drames existencialistes en prosa amb poc èxit. Desanimat, també, després de la lluita i la col·laboració duta a terme a la resistència, decideix abandonar-la progressivament i

intentar tornar a viure del teatre. Així, fins l'any 1961, per diverses raons de tipus econòmic o literari, més que no pas ideològic, Josep Maria de Sagarra comença a col·laborar amb estaments més o menys oficials ("Diario de Barcelona", "Destino" i "La Vanguardia"). Accepta, a més, el càrrec de Conseller de la Societat d'Autors a Madrid. L'any 1954, emprèn l'escriptura de les *Memòries* i estrena *La ferida lluminosa*, que li retorna l'èxit perdut. L'obra es tradueix a diverses llengües, obté el *Premio Nacional de Comèdia* i és duta al cinema. Els dos darrers anys de la seva vida escriu un parell d'obres: *El senyor Perramon* i *El fiscal Requesens*, inspirades en obres de Molière i Gògol respectivament, i escrites a mida per a l'actor còmic Joan Capri. L'any 1960, el govern espanyol li concedeix *La Gran Cruz de Alfonso X el Sabio*.

L'any 1961, Sagarra prepara una llarga estada a Roma arran d'una beca de la Fundació March per escriure una obra ambiciosa sobre el Vaticà i la Ciutat Eterna i de la corresponsalia especial de *La Vanguardia* i de *Ya* per enviar cròniques sobre el Concili Ecumènic. Amb tot, però, un carcinoma li provoca una llarga agonia i, en última instància, el duu a la mort el 27 de setembre de 1961.

Vida privada
(dimarts 29/01/13)

Sobre *Vida privada*

Vida privada (1932) és una novel·la que dibuixa un recorregut únic per la Barcelona de l'alta societat i la més baixa: pels seus salons, les seves sales de juntes, els seus cenacles i els seus bordells. Ha estat considerada la novel·la emblemàtica de Barcelona.

Els protagonistes són la família Lloberola, una família de les més respectades de la burgesia barcelonina que, després d'anys de prosperitat econòmica viuen temps de decadència i veuen fondre's el patrimoni familiar en mans dels seus elements més joves. Aquest procés de degradació social i moral és observat amb una implacable ironia per Josep M. de Sagarra en la seva millor novel·la. Va obtenir el Premi Crexells, 1932.

Sabíeu que...

- Sagarra va redactar *Vida Privada* en tan sols dos mesos.
- La primera edició, subvencionada pel mateix Sagarra, portava una faixa que deia: *Josep M. de Sagarra fa un comentari desinteressat dels aspectes més apassionants i més íntims d'una societat existent...*
- *Vida Privada* fou censurada durant tres dècades per "escandalosa".

Fonts:

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-maria-de-sagarra/>

<http://www.escriptors.cat/autors/sagarrain/>

<http://www.vilaweb.cat/noticia/2602293/20071024/noticia.html>

[...] Pilar era una joveneta original, delicadament anàrquica, i per un d'aquells miracles biològics que no s'entenen mai, la filla dels Comtes de Sallent va sortir amb personalitat pròpia, una personalitat barcelonina anterior a l'exposició del vuitanta-vuit, sensible a les olors colonials, a l'oli de les fàbriques, a l'eficàcia del cotó filat i a les comèdies d'en Pitarrà. De menuda, va rebre càstigs severos de la seva mare per la mania que tenia sempre de parlar en català, que era el llenguatge de la cuinera, del cotxer que guarnia els cavalls de casa seva i dels poetes que es reunien al cafè Suís.

Josep M. de Sagarra. *Vida privada*

Què n'han dit

Sagarra divideix el text en dues parts, cadascuna amb una temàtica i un sector social predominant. La part inicial, crònica d'un naufragi social, recull l'enfonsament del marquès de Sitjar i la ineptitud per a la vida dels seus dos fills. El novel·lista agrupa ben intel·ligentment els nuclis narratius a l'entorn d'un xantatge, el qual li permet fixar els dos grans eixos temàtics: sexe i diner. I a la vegada aquest binomi és la clau de volta que possibilita la fusió entre els dos grups protagonistes: la noblesa tradicional, carregada de títols i deutes, i l'aristocràcia de nova fornada, àvida de diners i posició. La frontissa sexe/diner, connecta els dos espais socials.

Gadea, Ferran.

Sagarra, Pla y Fuster son tres referentes obligados de la escritura catalana contemporánea. Tres conjurados frente la retórica conceptuosa y tardosimbolista de impronta difusa. Tres persuadidos de que la claridad es la mejor metáfora del buen gusto.

Yvars, JF: *Sagarra, un caballero particular*: "La Vanguardia", 22 de març de 1998)

Biblioteca Comtat de Cerdanya
Claustre, 12
17520 Puigcerdà
Tel. 972880304

biblioteca@puigcerda.cat
www.bibgirona.net/puigcerda/